

Nr 792

Av herrar Nilsson i Gävle och Holmberg, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 120, med förslag i fråga om lokaliseringen av vissa statliga institutioner, m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 120, gällande riktlinjer för en utflyttning av viss statlig verksamhet från Stockholms-området, anför departementschefen att, beträffande Österbygdens vattendomstol, denna myndighet personellt är så liten att en utflyttning från Stockholms-området ter sig mindre betydelsefull, att, beträffande Svenska penninglotteriet aktiebolag, bolagets beslut om en eventuell utflyttning dels avgöres av bolaget självt, dels att bolagets definitiva ställningstagande till lokaliseringsfrågan bör anstå tills resultatet av en av bolaget igångsatt undersökning föreligger.

Lokaliseringsutredningen har i här nämnda två fall uttalat sig för en förflyttning till Gävle.

Undertecknade finner det inte på något sätt märkligt att vederbörande statliga institutioners företrädare mobiliserat massor av argument och synpunkter mot en föreslagen utflyttning från sin nuvarande förläggningsort. En annan sak är emellertid huruvida dessa synpunkter verkligen är så bärande att hänsyn kan tas till desamma. Det synes undertecknade tvärtom vara så, att de argument och synpunkter som kan anföras från den stad eller plats, som har att mottaga myndigheten eller företaget i fråga, bör tillmätas större betydelse. Om således Gävle stad — för att nämna ett exempel — under relativt kort tidrymd förlorar tre stora industrier med i runt tal 1 000 anställda, torde dessa olägenheter — för att använda ett mildt uttryck — vara av sådan storleksordning, att de olägenheter som anförts från Österbygdens vattendomstol och Svenska penninglotteriet aktiebolag ter sig mikroskopiska.

Av betydelse vid ett ställningstagande är emellertid huruvida de åtgärder som föreslås kan förhindra en snedvridning av vårt lands närings- och befolkningspolitiska utveckling och om de föreslagna åtgärderna kan bidra till en sådan målsättning att befolkningen i olika delar av vårt land kan erhålla en likvärdig service.

Utifrån dessa synpunkter anser vi att de lokaliseringpolitiska spörsmålen måste ses.

Vad det gäller Österbygdens vattendomstol med 10 ordinarie och 5 extra befattningshavare anser departementschefen att denna myndighet personellt sett är så liten att det ur lokaliseringpolitisk synpunkt ter sig mindre betydelsefullt om myndigheten i fråga stannar kvar i Stockholm eller flyt-

tar. Vi delar inte denna uppfattning. Antalet anställda i ett företag eller hos en myndighet kan enligt vår mening icke få utgöra ett argument i den lokaliseringpolitiska debatten. Domstolens ordrika argumentering för ett kvarstannande i Stockholm är ej övertygande. Vi ansluter oss därför till lokaliseringsutredningens förslag om att Österbygdens vattendomstol bör förflyttas från Stockholm och föreslår i likhet med utredningen Gävle som lämplig placeringsort.

Beträffande Svenska penninglotteriet aktiebolag anföres att bolaget självt har att avgöra om utflyttning skall ske eller ej. Riktigheten härav kan ifrågasättas men bör under alla förhållanden betraktas som mera formell. Det bör ankomma på riksdagen att, som i detta fall, uttala sin mening om vederbörande bolag ur lokaliseringpolitiska synpunkter bör utflytta från Stockholms-området och om så befinnes riktigt även uttala sig om den lämpligaste lokaliseringsorten. I denna fråga har undertecknade inga delade meningar beträffande förslaget om utflyttning av Svenska penninglotteriet aktiebolag från Stockholms-området. Dock anser vi att riksdagen bör hemställa till bolagets styrelse att, i överensstämmelse med departementschefens uppfattning, verka för en snabb utflyttning samt att som lämpligaste lokaliseringsort uttala sig för Gävle.

Med hänvisning till vad som sålunda anförts hemställer undertecknade, att riksdagen med bifall i övrigt till Kungl. Maj:ts proposition nr 120 för sin del måtte besluta

dels att utflyttning av viss statlig verksamhet från Stockholms-området även må gälla Österbygdens vattendomstol, varvid Gävle bör anses som lämplig lokaliseringsort,

dels att riksdagen som sin mening uttalar att Svenska penninglotteriet aktiebolag utflyttar från Stockholms-området till Gävle, som varande den lämpligaste lokaliseringsorten.

Stockholm i april 1960

Henning Nilsson

Helmer Holmberg
